

Sändlista

Ert tjänsteställe, handläggare
InfrastrukturdepartementetErt datum
2019-05-17Er beteckning
I2019/00075/DVårt tjänsteställe, handläggare
Helena Severin, 08-788 76 29,
helena.severin@mil.seVårt föregående datum
2019-06-03Vår föregående beteckning
FM2019-7132:2

Försvarsmaktens remissyttrande – Kompletterande förslag till betänkandet Frekvenser i samhällets tjänst (SOU 2018:92)

Försvarsmakten lämnar härmed sitt svar på remissen av Promemorian – Kompletterande förslag till betänkandet Frekvenser i samhällets tjänst (SOU 2018:92). Försvarsmakten har tidigare svarat på remissen av Betänkandet av Utredningen om radiospektrum i framtiden – Frekvenser i samhällets tjänst (SOU 2018:92), FM2019-7132:3.

Sammanfattning

Försvarsmakten tillstyrker författningsförslaget 12 a § förordning (2003:96) om elektronisk kommunikation (förordningen) som innebär att Post- och telestyrelsen ska samråda med Säkerhetspolisen och Försvarsmakten innan de fattar beslut i ärenden om ansökningar, överlåtelse eller uthyrning av tillstånd. Försvarsmakten föreslår dessutom att samrådsskyldigheten, utöver de föreslagna p. 1-2, ska gälla i syfte att klarlägga om radioanvändningen kan komma att inkräkta på eller störa det frekvensområde som Försvarsmakten behöver enligt 3 kap. 3 § och de villkor som behöver ställas för att undvika detta (jfr. 3 kap. 6 § 5p.). Försvarsmakten tillstyrker även författningsförslaget 15 a § i förordningen innebärande att Säkerhetspolisen och Försvarsmakten ska kunna initiera prövning av om ett tillstånd ska återkallas eller tillståndsvillkor ändras.

Försvarsmakten tillstyrker författningsförslaget i 8 kap. 19 a § lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation (LEK) att Säkerhetspolisen och Försvarsmakten får överklaga de beslut som anges i p. 1-3. Försvarsmakten avstyrker förslaget att överklagaden i ärenden rörande radiofrekvensers inverkan på Sveriges säkerhet

(HSE)

Postadress
Försvarsmakten
107 85 StockholmBesöksadress
Lidingövägen 24Telefon
08-788 75 00Telefax
08-788 77 78E-post, Internet
exp-hkv@mil.se
www.forsvarsmakten.se

ska ske till förvaltningsdomstol. Försvarsmakten föreslår istället att överklaganden i sådana ärenden ska ske till Regeringen.

Försvarsmakten avstyrker förslagen till sekretessbrytande bestämmelser. Försvarsmakten anser inte att sekretessbrytande bestämmelser behövs inom ramen för tillämpningsområdet för utbytande av information mellan myndigheter. Befintlig lagstiftning ger stöd för sådant uppgiftsutbyte på sätt som utvecklas nedan.

Sveriges säkerhet i tillstånd att använda radiosändare (avsnitt 3.1)

Försvarsmakten instämmer i att det endast är Försvarsmakten och Säkerhetspolisen som har en helhetsbild när det gäller säkerhetsläget och hotbilden mot Sverige och att det därför krävs att dessa myndigheter får inflytande i ärenden som rör frågan om radioanvändningen kan antas vålla fara för Sveriges säkerhet. I betänkandet Frekvenser i samhällets tjänst (SOU 2018:92) saknas utredning kring frågan om hur tillståndsmyndigheten ska få tillräckligt underlag och information för att kunna bedöma dessa frågor samt vilket inflytande Säkerhetspolisen och Försvarsmakten bör ha i dessa ärenden. Försvarsmakten ställer sig därför positiv till att utredningen har kompletterats i dessa avseenden.

Mot denna bakgrund tillstyrker Försvarsmakten författningsförslagen i 12 a och 15 a §§ förordningen innebärande en skyldighet för tillståndsmyndigheten att samråda med Försvarsmakten och Säkerhetspolisen samt möjlighet för Säkerhetspolisen och Försvarsmakten att inleda ett ärende om återkallelse eller ändring av tillståndsvillkor. När det gäller den föreslagna bestämmelsen i 12 a § p. 2 anser Försvarsmakten att samrådsskyldigheten även bör avse tekniska villkor för att säkerställa att ett tillstånd inte inkräktar på de funktioner som krävs för att Försvarsmakten ska kunna lösa sin uppgift. Exempelvis bör Försvarsmakten kunna lämna förslag på tekniska villkor som säkerställer att andra aktörers tekniska lösningar inte påverkar Försvarsmaktens system negativt.

Försvarsmakten anser dessutom att det ska föreligga motsvarande samrådsskyldighet i syfte att klarlägga om radioanvändningen kan komma att inkräkta på eller störa det frekvensområde som Försvarsmakten behöver enligt 3 kap. 3 § (jfr. 3 kap. 6 § 5 p.). Försvarsmakten tolkar det som att radioanvändning som stör eller inkräktar på Försvarsmaktens frekvensområde utgör en fara för Sveriges säkerhet och därmed omfattas av den föreslagna 12 a § förordningen. Om lagstiftaren skulle anse att så inte är fallet bedömer dock Försvarsmakten att 12 a § förordningen behöver kompletteras med en punkt 3 som fastställer samrådsskyldighet i de fall en ansökan kan komma att inkräkta på den tilldelning som behövs för att säkerställa förmågan att värna Sveriges säkerhet.

Beträffande formerna för samråd vill Försvarsmakten framföra att mängden ärenden kan innebära att de praktiska formerna för samråd behöver tydliggöras.

De nuvarande formerna för samverkan mellan tillståndsmyndigheten och Försvarsmakten i ärenden som har inverkan på den militära radioanvändningen visar att det finns behov av att Försvarsmakten involveras i ett tidigt skede av handlägningsprocessen. Vidare krävs att samverkansformerna struktureras så att Försvarsmakten ges tillräcklig tid att bereda ärenden och lämna yttrande innan beslut fattas. I ärenden som riskerar att inverka på Sveriges säkerhet bedömer Försvarsmakten att skriftlig beredning av ärendet många gånger är nödvändigt. I dessa ärenden kan även en förlängd handläggningstid krävas, vilket kan innebära att 8 kap 3 § LEK som föreskriver sex veckors handläggningstid i tillståndsärenden kan behöva ses över. Alltför korta handläggningstider innebär en risk för att viktiga aspekter inte tas med i bedömningen, vilket kan leda till felaktiga beslut och ett ökat antal överklaganden.

Sekretess och partsinsyn (avsnitt 3.2)

Försvarsmakten instämmer i vad utredningen skriver om att information av betydelse för bedömningen av om radioanvändning kan innebära fara för Sveriges säkerhet ofta omfattas av sekretess enligt 15 kap. 1, 1a och 2 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL. Samråd mellan Post- och telestyrelsen och Försvarsmakten och Säkerhetspolisen kommer att kräva utbyte av sekretessbelagd information. Försvarsmakten bedömer dock inte att ytterligare sekretessbrytande bestämmelser, utöver de som redan finns idag, krävs för att uppnå syftet med de föreslagna författningsändringarna, dvs. att möjliggöra överföring av sekretessbelagda uppgifter mellan myndigheterna.

Vid utlämnande av sekretessbelagd information inom ramen för de föreslagna författningsändringarna bedömer Försvarsmakten att det i många fall kan diskuteras om skaderekvisiten i tillämpliga sekretessbestämmelser är uppfyllda gentemot Post- och telestyrelsen. Aktuella sekretessbestämmelser är primära och gäller därmed i hela statsförvaltningen. Såsom utredningen framhåller är det därtill upp till Försvarsmakten och Säkerhetspolisen att bedöma vilken information som är lämplig att lämna i ett enskilt fall. Om skaderekvisitet inte anses uppfyllt i förhållande till en annan myndighet är uppgiften i just den situationen inte sekretessbelagd i förhållande till mottagande myndighet. I sådana fall krävs alltså inte att en sekretessbrytande bestämmelse är tillämplig för uppgiftsutlämnandet. Uppgiften kan istället lämnas ut mot bakgrund av att sekretess i det specifika fallet inte föreligger gentemot mottagande myndighet. Här vill Försvarsmakten även hänvisa till vad som anförts inom ramen för det s.k. NCT-samarbetet.¹

Försvarsmakten bedömer vidare att utlämnande av sekretessbelagd information inom ramen för de föreslagna författningsändringarna i vart fall kan ske med stöd av den s.k. generalklausulen i 10 kap. 27 § OSL. Bestämmelsen innebär att en sekretessbelagd uppgift får lämnas till en annan myndighet om det är uppenbart

¹ Se prop. 2017/18:36 sid. 30.

att intresset av att uppgiften lämnas har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda.

Mot bakgrund av de aktuella myndigheternas behov av samverkan inom spektrumtilldelning för att uppfylla det föreslagna lagstadgade samrådsförfarandet, och att det allmännas intressen skyddas av de bestämmelser om sekretess som aktualiseras i dessa ärenden, bedömer Försvarsmakten att sekretessbelagda uppgifter kan lämnas med stöd av generalklausulen.

Slutligen menar Försvarsmakten att införandet av sekretessbrytande bestämmelser avseende överförande av information i dessa frågor kan medföra problem för annan samverkan inom totalförsvaret där det saknas motsvarande *specifika* sekretessbrytande bestämmelser. Totalförsvaret består av militär verksamhet (militärt försvar) och civil verksamhet (civilt försvar), se 1 § lagen (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap. Försvaret av Sverige ska ske i samverkan mellan totalförsvarets olika delar. Utan en nära samverkan ifråga om exempelvis respektive myndighets planering av insatser och den övergripande fördelningen av resurser kan inte totalförsvaret – varken den militära eller den civila delen – uppnå den effekt som krävs för att fullgöra sin uppgift. Denna samverkan mellan myndigheterna i totalförsvaret kommer även att kräva utbyte av sekretessbelagd information. Befintlig lagstiftning ger enligt Försvarsmaktens mening stöd för sådant uppgiftsutbyte. Av samtliga de skäl som redogörs för ovan avstyrker Försvarsmakten förslagen till sekretessbrytande bestämmelser.

Sekretessbrytande bestämmelser för uppgifter om vem som är sökande i ärenden om tillstånd att använda radiosändare

Försvarsmakten bedömer att förslaget om sekretessbrytande bestämmelser för uppgifter om vem som är sökande i ärenden om tillstånd till radiosändare (17 kap. 4 a och 19 kap. 3 §§ OSL) är överflödiga. För att sekretess ska gälla i dessa situationer krävs att det kan antas att syftet med prövning enligt 3 kap 8 § LEK motverkas om sekretessen röjs eller att det kan antas att det allmänna lider skada om uppgiften röjs. Försvarsmakten deltar inte i anbudsförfaranden och kan inte se att överförande av information om sökanden till Säkerhetspolisen och Försvarsmakten överhuvudtaget skulle påverka anbudsförfarandet. Skaderekvisiten kan alltså inte anses uppfylla i 17 kap. 4 a § och 19 kap. 3 § OSL då uppgifter lämnas till Försvarsmakten och Säkerhetspolisen inom ramen för det föreslagna lagstadgade samrådet.

Överklagande (avsnitt 3.3)

Försvarsmakten instämmer i att Säkerhetspolisen och Försvarsmakten måste kunna överklaga sådana beslut som går emot de allmänna intressen som dessa myndigheter bevakar. Försvarsmakten anser att uttryckligt lagstöd avseende klagorätt i dessa situationer krävs eftersom statliga myndigheter (som inte uttryckligen i författning tillerkänns klagorätt) i regel inte anses klagoberättigade, trots att de allmänna intressen som de representerar påverkas negativt av beslutet.

Försvarsmakten tillstyrker därför förslaget i 8 kap. 19 a § 1-3 p som anger vilka beslut som ska omfattas av Säkerhetspolisens och Försvarsmaktens klagorätt. I ärenden avseende tilldelning av radiofrekvenser till de prioriterade myndigheterna är dessa myndigheter part och därmed klagoberättigade. Något särskilt lagstöd bedöms därför inte krävas för klagorätt avseende dessa beslut.

Försvarsmakten avstyrker förslaget innebärande att nuvarande instansordning för överklagande ska gälla även i fråga om beslut enligt den föreslagna 8 kap. 19 a §. Försvarsmakten föreslår istället att dessa beslut, samt beslut gällande Försvarsmaktens egen tilldelning, ska överklagas till regeringen. Anledningen är att Sveriges säkerhet är en sådan angelägenhet som kräver ställningstagande från regeringen. Att ärenden enligt LEK innefattar många andra bedömningar än säkerhetspolitiska anser Försvarsmakten inte utgör skäl för prövning i förvaltningsdomstol.

Ikraftträdande (avsnitt 4)

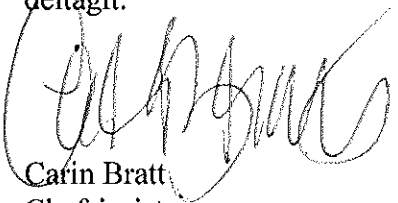
Med anledning av att 12 a § förordningen även föreslås omfatta bedömningar enligt 3 kap 3 § LEK föreslår Försvarsmakten att de ändringar avseende 3 kap 3 § LEK som föreslås i Försvarsmaktens svar på remiss av betänkandet Frekvenser i samhällets tjänst (SOU 2018:92), FM2019-7132:3, ska träda i kraft samtidigt som de här föreslagna författningsändringarna.

Konsekvenser (avsnitt 5)

Försvarsmakten bedömer att den föreslagna samrådsskyldigheten samt övriga förslag kan kräva ökade resurser som kan medföra ökade kostnader för Försvarsmakten.

I beredningen av detta ärende har major Anders Bengtsson och örlogskapten Per Nordlöf deltagit.

Detta remissvar har beslutats av ställföreträdande chefsjurist Carin Bratt efter föredragning av försvarsjurist Helena Severin. I den slutliga handläggningen har dessutom kommandörkapten Leif Östgaard och försvarsjurist Anna Saarikoski deltagit.

Carin Bratt
Chefsjurist

Helena Severin
Försvarsjurist

Sändlista

Infrastrukturdepartementet

För kännedom

Försvarsdepartementet

För kännedom inom HKV

ÖB/GD-stöd

LEDS CIO

LEDS INRI

LEDS JUR

LEDS PLANEK

LEDS TF

MUST

PROD LEDUND